

Af *Elmholt* til undervisningsministeren:

„Vil ministeren foranledige, at udvidelsen af undervisningspligten først gennemføres, når den øvrige del af skolereformen sættes i kraft?“

Skriftlig begrundelse.

Ved folketingsbeslutningen af 30. maj 1969 blev det vedtaget at udvide undervisningspligten fra 1. august 1972.

Af hensyn til den nødvendige planlægning såvel administrativt som pædagogisk vil man nu udsætte skolereformen til 1. august 1973. Af referater i fagpressen fremgår, at man endnu ikke har truffet beslutning om på tilsvarende vis at udsætte tidspunktet for den forlængede undervisningspligts ikrafttræden.

Hvis undervisningspligten derfor forlænges, inden de nødvendige forudsætninger er tilvejebragt, vil det utvivlsomt betyde en lidet tilfredsstillende start for den nye skolereform.

Elmholt: Ved folketingsbeslutningen af 30. maj 1969 blev tidspunktet for udvidelsen af undervisningspligten fastsat til 1. august 1972, men samtidig knyttede man en række forudsætninger hertil. Det hedder i notatet om et grundlag for gennemførelse af en reform af de grundlæggende skoleuddannelser, side 17:

„De i samfundet almindeligt kendte ungdomsproblemer er også blevet problemer i skolen. Med en udvidelse af undervisningspligten vil disse problemer blive forstærket. Erfaringer fra andre lande, der har gennemført udvidelse af undervisningspligten, bestyrker denne opfattelse.“

For at imødegå dette vil man, jfr. notatets punkt 6, forbedre observationsundervisningen og den skolepsykologiske rådgivning; men det træder først i kraft i 1973. Man vil, jfr. punkt 7, yde øget støtte til samarbejdet mellem hjem og skole; også det træder først i kraft i 1973. For at fremme elevernes trivsel — samme afsnit — skal der ydes forstærket rådgivning om uddannelsen og dens valgmuligheder; det skulle ligeledes først træde i kraft i 1973.

Man kan i disse år glædes over en række fremskridt inden for den danske skole. Men tempoet, i hvilket det foregår, kan til tider tage pusten fra såvel forældre som elever og

lærere. Jeg synes, undervisningsministeren her har en særdeles god lejlighed til at gøre skolens hverdag mindre stresset ved at søge hele reformen udsat til 1973.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg kan med det samme besvare det stillede spørgsmål benægtende. Det er ikke min hensigt at søge undervisningspligtens udvidelse udsat til 1973. Tidspunktet for undervisningspligtens forlængelse er jo, som hr. Elmholt selv anfører, fastlagt i folketingets beslutning af 30. maj 1969, således at det 8. undervisningsår gøres obligatorisk fra 1972-73 og det 9. fra 1973-74. Ved valget af disse terminer lagde man vægt på, at udvidelsen blev gennemført så tidligt som muligt. Derimod indgik det ikke i overvejelserne om tidspunktet for udvidelsen, om man kunne nå at gennemføre de ændringer af folkeskolens struktur, som omtales i nulpunktsprogrammet. Disse ændringer er heller ikke tidsfæstet i folketingsbeslutningen, og det hedder udtrykkelig i bemærkningerne til forslaget, at det ikke vil være muligt allerede på nuværende tidspunkt — altså i foråret 1969 — at fastlægge terminerne for overgangen til en ny skolestruktur.

I det lovforslag om ændring af folkeskolen, der blev fremsat året efter, i marts 1970, og som gav grundlag for den gældende midlertidige normalttimeplan baseret på 5 dages ugen, hed det, at normalttimeplanforslaget var midlertidigt i den forstand, at planen næppe ville komme til at gælde uændret i mere end 2-3 år, dvs. eventuelt indtil 1973, og at resultaterne af læseplanrevisionen tidligst kunne forventes forelagt folketinget i 1972.

Man har altså heller ikke for et år siden regnet med at kunne gennemføre den nye skolestruktur fra 1. august 1972.

Når der dog har dannet sig noget i retning af en myte om samtidighed mellem udvidet undervisningspligt og ny skolestruktur, skyldes det naturligvis, at spørgsmålene var kædet sammen i sin tid i forslaget til folketingsbeslutning. Det skete med det sigte at fremkalde en samlet politisk stillingtagen til de skolepolitiske problemer, en samtidighed i afgørelsen om man vil, men altså ikke nødvendigvis en samtidighed i gennemførelsen.

Når dette er sagt, vil jeg dog gerne medgive, at der er punkter i folketingsbeslutnin-